

İrem Akıncı

**KRİPTO VARLIKLARIN
MUKAYESELİ HUKUK AÇISINDAN
İNCELENMESİ VE İNCELEMELERİN
TÜRK HUKUKUNA
UYGULANABİLİRLİĞİ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
KISALTMALAR.....	XI
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM KRİPTO VARLIKLARIN ORTAYA ÇIKIŞI, DAYANDIĞI TEKNOLOJİ VE SINIFLANDIRILMASI

I. KRİPTO VARLIKLARIN ORTAYA ÇIKIŞI	3
A. Terminolojinin Belirlenmesi.....	3
B. Kripto Varlıkların Benzer Kavramlarla Karşılaştırılması.....	5
1. Sanal Para	5
2. Elektronik Para	6
3. Kripto Para.....	8
II. KRİPTO VARLIKLARIN DAYANDIĞI TEKNOLOJİ	9
A. Blokzincirin Tanımı ve Özellikleri	9
1. Dağıtık Defter Teknolojisi (Distributed LedgerTechnology-DLT)	12
2. Zaman Damgası.....	14
3. Kriptografik Şifreleme.....	15
4. Mutabakat.....	17
5. Akıllı Sözleşmeler.....	18
III. KRİPTO VARLIKLARIN SINIFLANDIRILMASI	21
A. Coin Kavramı ve Coinlerin Sınıflandırılması	21
1. Bitcoin	22

2. Altcoin	25
3. Stablecoin	26
B. Token Kavramı ve Tokenların Sınıflandırılması	28
1. Menkul Kıymet Tokenı (Security Token)	29
2. Fayda Tokenı (Utility Token)	31
3. Ödeme Tokenı (Payment Token)	32
4. Nitelikli Fikri Tapu - NFT (Non-Fungible Token)	33
5. Varlığa Dayalı Token (Asset-referenced Token)	34
6. Elektronik Para Tokenı (E-money Token)	34

İKİNCİ BÖLÜM
İLK KRİPTO VARLIK ARZI (ICO-
INITIAL COIN OFFERING) VE SERMAYE
PİYASASI HUKUKU BAKIMINDAN
KARŞILAŞTIRMALAR

I. ICO'LARIN TANIMLANMASI VE KAVRAMSAL ÇERÇEVESİ ...	37
II. ICO TÜRLERİ VE SERMAYE PİYASASI HUKUKU BAKIMINDAN KARŞILAŞTIRMALAR	41
A. İlk Borsa Arzı (Initial Exchange Offering, IEO)	41
B. ICO –IPO Karşılaştırması	41
C. ICO-Kitle Fonlaması Karşılaştırması	43
D. Whitepaper-İzahname Karşılaştırması	48
E. Kripto Varlıkların Spekülatif Balon Niteliğinin Değerlendirilmesi	51
III. KRİPTO VARLIK HİZMET SAĞLAYICILARI	54
A. Terminoloji ve Mevzuat Düzenlemesi	54
B. İşleyişleri ve Özellikleri	55
C. Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcıları Hakkında Düzenlemeler	56
IV. KRİPTO VARLIKLARA İLİŞKİN DÜZENLEME YAKLAŞIMLARI	58
A. Yasaklayıcı Yaklaşım	58

B. Bekle ve Gör Yaklaşımı.....	59
C. Düzenleyici Yaklaşım.....	60

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
MUKAYESELİ HUKUK VE TÜRK HUKUKU
AÇISINDAN KRİPTO VARLIKLARIN
İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRMELER

I. MUKAYESELİ HUKUKTA KRİPTO VARLIKLAR.....	61
A. Amerika Ülkelerinde Mevcut Düzenlemeler	61
1. Amerika Birleşik Devletleri (ABD).....	61
2. Kanada.....	64
3. El Salvador Cumhuriyeti	66
4. Arjantin	67
B. Avrupa Ülkelerinde Mevcut Düzenlemeler.....	67
1. Avrupa Birliği Düzenlemeleri	67
2. İsviçre.....	72
3. Fransa.....	76
4. Malta	78
5. İngiltere	80
C. Asya Ülkelerinde Mevcut Düzenlemeler	84
1. Çin.....	84
2. Hong Kong.....	85
3. Singapur	87
II. ULUSLARARASI DÜZENLEYİCİ KURULUŞLARIN	
KRİPTO VARLIKLARA İLİŞKİN DÜZENLEMELERİ	89
A. Avrupa Menkul Kıymetler ve Piyasalar Kurumu (ESMA).....	89
B. Mali Eylem Görev Gücü (FATF).....	91
C. Uluslararası Menkul Kıymetler Komisyonları Örgütü (IOSCO)..	94
D. Amerika Birleşik Devletleri Menkul Kıymetler ve Borsa	
Komisyonu (U.S. Securities and Exchange Commission, SEC)	96

III. TÜRKİYE'DEKİ DÜZENLEYİCİ KURULUŞLARIN KRİPTO VARLIKLARA İLİŞKİN DÜZENLEMELERİ	102
A. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK)	102
B. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB)	104
C. T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Mali Suçları Araştırma Kurulu (MASAK)	108
D. Sermaye Piyasası Kurulu (SPK)	110
IV. TÜRK HUKUKU VE MUKAYESELİ HUKUK DÜZENLEMELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	113
A. Kripto Varlıkların Para Niteliğinin Değerlendirilmesi	113
B. Kripto Varlıkların Elektronik Para Niteliğinin Değerlendirilmesi	116
C. Kripto Varlıkların Sermaye Piyasası Aracı Niteliğinin Değerlendirilmesi	121
V. MUKAYESELİ HUKUK DÜZENLEMELERİNİN TÜRK HUKUKUNA UYGULANABİLİRLİĞİ	126
A. Kripto Varlıklara İlişkin Düzenleme Önerileri	126
B. Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcılarına İlişkin Düzenleme Önerileri	128
C. Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcılarının Faaliyetlerine İlişkin Düzenleme Önerileri	130
D. Kripto Varlıkların Denetimi ve Yaptırımına İlişkin Düzenleme Önerileri	132
SONUÇ	135
KAYNAKÇA	139